

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 5 maart 2026 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een aangepaste stoel.

Bij de adviesaanvraag heeft SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelenzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzekerde aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzekerde op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzekerde

Verzekerde is een zesjarige jongen met een ontwikkelingsachterstand, waardoor hij functioneert op een leeftijd van ongeveer twee jaar. Hij is zeer beweeglijk, slechtziend en hij heeft cerebrale visuele stoornis (CVI). Ook heeft hij forse problemen in de zintuiglijke prikkelverwerking. Vanwege zijn verstandelijke beperking begrijpt hij niet dat hij op een stoel moet blijven zitten om bijvoorbeeld te kunnen eten. Hierdoor is het geven van (sonde)voeding een uitdaging. Op dit moment moet dit met twee personen gebeuren, waarbij een persoon hem vasthoudt en de ander de sondevoeding inspuit.

Hoewel verzekerde lichamelijk in staat is om te zitten, ontbreekt het cognitieve vermogen om dit zelfstandig, veilig en gedurende een maaltijd vol te houden. Hierdoor loopt hij een reëel risico op vallen, verslikken of verdere ondervoeding. Gezien zijn te lage gewicht is regelmatige en veilige voedselinname essentieel. Dit wordt belemmerd door het ontbreken van een geschikte zitvoorziening en dit vormt daarmee een direct medisch probleem. Door zijn slechtziendheid is het voor hem extra moeilijk om zijn positie in te schatten. Dit vergroot het risico op gevaarlijke situaties tijdens het eten en dit maakt een voorspelbare, stabiele zitpositie noodzakelijk. Naast gebruik tijdens het eten is de stoel bedoeld voor alle activiteiten waarbij een stoel (en tafel) nodig is, zoals kleuren, spelletjes spelen en televisie kijken.

Een gewone kinderstoel of stoelverhoger blijkt niet te volstaan. Hij zit thuis op een Tripp Trappstoel waarop de ouders zelf fixaties hebben gemonteerd, maar dit levert gevaarlijke situaties op. Verzekerde hupst met de Tripp Trappstoel door de kamer heen met groot gevaar om met stoel en al om te vallen. Of hij wurmt zich uit de fixaties, wat ook tot gevaarlijke situaties leidt. Daarnaast vindt hij zelf ook

geen rust op deze stoel, omdat hij blijft zoeken naar mogelijkheden om eruit te klimmen. Hij kan zich daardoor niet concentreren op spel of taakjes en niet rustig eten.

De kinderarts geeft aan dat de gevraagde stoel zowel een goede zithouding als veiligheid moet bieden. De ergotherapeut geeft aan dat een goede zithouding ook een belangrijke voorwaarde is voor kinderen met CVI om tot gericht kijken te kunnen komen.

Verzekerde heeft verschillende stoelen uitgetest. Stoelen met fixatiemiddelen (zoals borstvesten) voldeden niet. Deze fixatiemiddelen blijven een trigger voor hem om proberen los te komen. De gevraagde stoel is een kinder-eet-werkstoel in een extra stevige uitvoering, met verzaamd onderstel, hoog/laag verstelling, hoge rugleuning, extra stevige voetensteun, een wit houten (in plaats van transparant) werkblad, gepolsterde kuitplaat en abductieklos. Het werkblad en de abductieklos bieden begrenzing zonder andere fixatiemiddelen. Verzekerde heeft deze stoel mogen uitproberen en dat gaf hem en zijn gezinsleden rust. Hij blijft zitten, ervaart meer vrijheid en rust. Ook kan hij gericht en met meer concentratie kijken.

Verweerder heeft de aanvraag voor vergoeding van de stoel afgewezen, omdat verzekerde niet voldoet aan de criteria van het artikel 2.12 Regeling zorgverzekering (Rzv) (in combinatie met het artikel 2.6 sub e Rzv). Uit de aangeleverde informatie blijkt volgens verweerder niet dat er sprake is van het niet kunnen handhaven van de zithouding als gevolg van functiebeperkingen in het zitten. De paramedisch adviseur van verweerder ziet dat redenen van de aanvraag van de stoel niet gericht zijn op het individuele functionele zitprobleem van verzekerde, maar op het fixeren en het creëren van meer veiligheid. Een stoel voor het verminderen van onrust en/of het creëren van veiligheid, door middel van bijvoorbeeld omsluiting of fixeren, is volgens verweerder dan ook geen onderdeel van de aanspraak op een aangepaste stoel vanuit de Regeling hulpmiddelen. Verweerder maakt in verband met precedentwerking geen uitzondering.

Juridisch kader

In artikel 2.12 Rzv staat de aanspraak op uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem beschreven.

1. Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel e, omvatten;
 - a. hulpmiddelen ter correctie van gestoorde functies van het bewegingssysteem, aan beweging verwante functies of anatomische eigenschappen van structuren verwant aan beweging, toe te passen bij een ernstige aandoening, waarop de verzekerde permanent en niet uitsluitend bij sportactiviteiten is aangewezen.
 - b. hulpmiddelen, niet zijnde een hulpmiddel voor verzorging en verpleging op bed als omschreven in artikel 2.17, ter compensatie van beperkingen bij het
(...)
3 °. veranderen en handhaven lichaamshouding;
(...)

In de toelichting op artikel 2.12 Rzv is het volgende vermeld:

Algemeen

Uitgaande van de ICF-classificatie kan een splitsing worden gemaakt tussen de hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in het bewegingssysteem (classificatie functies) en hulpmiddelen die een compensatie bieden voor beperkingen die een persoon met een motorische beperking ondervindt bij het uitvoeren van bepaalde activiteiten (classificatie activiteiten en participatie). Deze splitsing is tot uitdrukking gebracht in de onderdelen a en b van het eerste lid.

Artikel 2.12, eerste lid onder b

Indien de hulpmiddelen als bedoeld in onderdeel a een onvoldoende correctie kunnen bieden voor de stoornissen in het bewegingssysteem, zal de verzekerde beperkingen ervaren bij het uitvoeren van bepaalde activiteiten. Het gaat daarbij om activiteiten als lopen, gebruiken van hand en arm, veranderen en handhaving van lichaamshouding, bij het zich wassen en zorgdragen voor de toiletgang en gebruik van communicatieapparatuur. Dit artikellid regelt de te verzekeren prestatie van hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen bij genoemde activiteiten.

Artikel 2.12, derde lid, onder c

Aan functiebeperkingen aangepaste stoelen vallen onder de te verzekeren prestatie, tenzij het stoelen betreft met uitsluitend een sta-opfunctie. Als een persoon beperkingen ervaart bij het zitten en deze beperkingen niet kunnen worden gecompenseerd met een normale ergonomische stoel zonder aanpassingen, dan kan een aangepaste stoel worden verstrekt. Het gaat daarbij om aanpassingen als een specifieke polstering, abductiebalk, arthrodesezitting of pelottes voor zijwaartse steun.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Uit het artikel 2.12 Rzv volgt dat een aan functiebeperkingen aangepaste stoel een stoel is met aanpassingen, specifiek voor functiebeperkingen van het *bewegingssysteem*.¹ Een functiebeperking van het bewegingssysteem is bijvoorbeeld een heupprobleem waardoor buigen niet mogelijk is, wat gecompenseerd kan worden door een arthrodesezitting. Een ander voorbeeld is een halfzijdige verlamming, waardoor iemand niet zonder zijwaartse steun kan blijven zitten.

Abductieklossen vallen onder de bedoelde aanpassingen. De abductieklossen moeten gebruikt worden voor een functiebeperking in het bewegingssysteem, bijvoorbeeld wanneer de adductiespieren van de benen een te hoge spierspanning hebben. De abductieklos zorgt voor een goede positionering van de benen, namelijk in een lichte spreiding.

De aangepaste stoel voor verzekerde is aangevraagd vanwege de beperkingen die verzekerde ondervindt vanwege zijn ontwikkelingsachterstand. Bij verzekerde is geen sprake van een stoornis in het bewegingssysteem. De gevraagde aanpassingen zijn bedoeld om goed en veilig in de stoel te blijven zitten, dus om hem te fixeren. Door de abductieklossen en het werkblad kan worden voorkomen dat verzekerde uit de stoel kan klimmen.

¹ In de ICF classificatie gaat het bij functie om b7, 'Functies van bewegingssysteem en aan beweging verwante functies', en bij activiteiten en participatie om d410-d429 'Veranderen en handhaven van lichaamshouding', zie ook <https://class.whofig.nl>. Beweeglijkheid bij ontwikkelingsachterstand valt in de ICF classificatie onder b1, 'Mentale functies', waaronder bijvoorbeeld b140, 'Aandacht' en b1470, 'Psychomotorie controle'.

Hoewel een stoel met aanpassingen nodig is voor verzekerde om rustig en geconcentreerd te kunnen blijven zitten, is de gevraagde stoel geen aan functiebeperkingen van het bewegingssysteem aangepaste stoel.

Conclusie

Uit de beschikbare informatie uit het dossier blijkt niet dat verzekerde voldoet aan de indicatievoorwaarden voor vergoeding van de aangepaste stoel vanuit de aanspraak hulpmiddelenzorg.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende: Verzoekster kan namens verzekerde geen aanspraak maken op vergoeding van de aangepaste stoel vanuit de aanspraak hulpmiddelenzorg.